

16.05.2018

Ärende/9

§ 106

Den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen om namnbyte på Leninparken

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade den av Blå fullmäktigegruppen väckta gruppmotionen som slutbehandlad.

Behandling

Ledamoten Jussi Niinistö understödd av ledamoten Atte Kaleva föreslog att ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att Leninparkens namn ska ändras till Minnesparken för Lenins offer.

4 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Ärendet återremitteras för ny beredning utgående från att Leninparkens namn ska ändras till Minnesparken för Lenins offer.

Ja-röster: 62

Zahra Abdulla, Alviina Alametsä, Ted Apter, Paavo Arhinmäki, Katju Aro, Sirpa Asko-Seljavaara, Eva Biaudet, Silja Borgarsdottir Sandelin, Jussi Chydenius, Jörn Donner, Tuula Haatainen, Juha Hakola, Atte Harjanne, Eero Heinäluoma, Eveliina Heinäluoma, Kaisa Hernberg, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Ville Jalovaara, Kati Juva, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Otso Kivekäs, Tapio Klemetti, Dan Koivulaakso, Vesa Korkkula, Tuuli Kousa, Jape Lovén, Petra Malin, Abdirahim Mohamed, Elina Moisio, Sami Muttillainen, Seija Muurinen, Björn Månsson, Maria Ohisalo, Hannu Oskala, Jenni Pajunen, Matti Parpala, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Sirpa Puhakka, Marcus Rantala, Risto Rautava, Pauliina Saares, Suldaan Said Ahmed, Mirita Saxberg, Satu Silvo, Anni Sinnemäki, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Kaarin Taipale, Ulla-Marja Urho, Mirka Vainikka, Thomas Wallgren, Reetta Vanhanen, Jan Vapaavuori, Juhana Vartiainen, Sinikka Vepsä, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki, Ozan Yanar

Nej-röster: 8

Mika Ebeling, Atte Kaleva, Pia Kopra, Otto Meri, Jussi Niinistö, Dani Niskanen, Mia Nygård, Sampo Terho

16.05.2018

Ärende/9

Blanka: 13

Harry Bogomoloff, Jussi Halla-aho, Joel Harkimo, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Petrus Pennanen, Mika Raatikainen, Mari Rantanen, Wille Rydman, Daniel Sazonov, Lilja Tamminen, Mauri Venemies

Frånvarande: 2

Pekka Puska, Ilkka Taipale

Ledamoten Pekka Puska meddelade att hans avsikt hade varit att rösta ja.

Stadsfullmäktige beslutade fortsätta behandlingen av ärendet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Sinisen valtuustoryhmän aloite Leninpuiston nimeämisestä uudelleen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Blå fullmäktigegruppen föreslår i sin motion att staden byter namn på Leninparken till Ukko-Pekan puisto (Ukko-Pekkas park).

Enligt 30 kap. 12 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en gruppmotion som undertecknats av mer än hälften av fullmäktigegruppens medlemmar och som har rubriken gruppmotion.

Stadsstyrelsen hänvisar till kultur- och fritidsnämndens, stadsmiljönämndens och namnkommitténs utlåtanden och konstaterar att de som gett utlåtanden inte tillstyrkt namnbytet från Leninparken till Ukko-Pekkas park.

Namnkommittén behandlade Mirjam Tuominens fullmäktigemotion första gången 11.12.1969, vilket resulterade i att namnkommittén föreslog

att i stället för att namnge en gata som föreslogs i fullmäktigemotionen införa namnet Leninplatsen i närheten av Sovjetunionens ambassad i Ulrikasborg i det fall att det fanns behov att namnge någon plats. En fram till dess namnlös park i Åshöjdens stadsdel i delområdet Alphyddan valdes till sist ut på våren 1970 som den plats som skulle namnges. Stadsstyrelsen fattade beslut om att namnge Leninparken 20.4.1970. Den namngivna parken hade tidigare varit ett officiellt namnlöst bergsområde, men inofficiella namn såsom Vesilinnan kallio(t) eller Vesilinnan kaltsi (Vattenborgens klippa) hade använts om området (Paunonen, Heikki 2010: Stadin mestat I, Edico Oy, Helsinki). En parkplan utarbetades för området i början av 1960-talet. Detaljplanen för parken vann laga kraft 1974. Den detaljplan som gäller för närvarande är från 1997. Parknamnet används inte som adress.

Enligt Helsingfors stads princip för namnplanering ska etablerade och lokalhistoriskt betydelsefulla platsnamn inte ändras om det inte finns tvingande skäl till det, till exempel med tanke på räddningssäkerheten. Leninparkens namn har varit i bruk i över 40 år. Namnet är lokalhistoriskt betydande, välkänt och en fast del av det helsingforsiska namnlandskapet. Personen har haft ett band till Helsingfors under sin livstid. Han har även bott på flera adresser på olika håll av staden.

Varaktighet och historiskt djup har varit centrala riktlinjer för stadens namnplanering. Innehållet, betydelseerna och tolkningarna av platsnamnen ändras med tiden. Namnen återspeglar ändå särskilt namngivningsstunden och utgör betydelsefulla påminnelser om olika faser och vändpunkter i stadshistorien.

En ändring av Leninparkens namn föreslogs senast officiellt 1991. Stadsfullmäktige godkände 18.3.1992 en detaljplaneändring för Borgbackens område, och godkände samtidigt även stadsstyrelsens förslag att inte ändra namnet på Leninparken. En petition för att bevara Leninparkens namn hade lämnats in. Namnkommittén tillstyrkte heller inte namnändringsförslaget under sitt möte 4.11.1991.

Fyra objekt på Brändö har uppkallats efter president P. E. Svinhufvud (1861–1944): Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) och Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park har även föreslagits som namn på ett objekt i Brändö 1995. Enligt den princip som följs i Helsingfors stads namnplanering ska namn som börjar på samma sätt befinna sig i omedelbar närhet av varandra. Att placera ett objekt vid namn Ukko-Pekkas park på ett annat ställe än på Brändö skulle vara i strid med denna princip.

Föredragande

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors PL 1
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6
Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

16.05.2018

Ärende/9

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Timo Lindén, stf. stadssekreterare, telefon: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Bilagor

1 Sinisen valtuustoryhmän aloite Leninpuiston nimeämisestä uudelleen

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 23.04.2018 § 224

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo Sinisen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Timo Lindén, vs. kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36550
timo.linden(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 06.02.2018 § 65

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Hankennumero 5264_156

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon:

Kaupunginhallitus on 20.4.1970 tehnyt päätöksen Leninpuiston nimeämisestä Alppiharjun kaupunginosaan V. I. Leninin (1870–1924) mukaan. Päätös perustui loppuvuodesta 1969 tehtyyn valtuustoaloitteeseen, jolla haluttiin nostaa esiin seuraavana vuonna vietettyä V. I.

Leninin syntymän satavuotisjuhlavuotta. Leninipuiston nimi tuli voimaan vuonna 1974 asemakaavassa 6999. Aiemmin puisto oli ollut virallisesti nimeämätön. Tällä hetkellä alueella voimassa oleva asemakaava 9897 on tullut voimaan vuonna 1997. Leninipuiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaren kaupunginosassa neljä paikkaa: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (vahvistunut vuonna 1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen(1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja on mahdollista, että tämä nimi toteutuu jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen tai uusien nimien muodostaminen samasta aihepiiristä muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta on antanut asiasta lausunnon 15.11.2017. Kaupunkiympäristölautakunta yhtyy nimistötoimikunnan kantaan eikä puolla valtuustoaloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi
Anu Lamminpää, maisema-arkkitehti, puhelin: 310 37258
anu.lamminpaa(a)hel.fi
Milla Nummikoski, arkkitehti, puhelin: 310 37477
milla.nummikoski(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 16.01.2018 § 5

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta ei puolla Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Lautakunta nojautuu kannanotossaan kaupungin nimistötoimikunnan 15.11.2017 antamaan lausuntoon, joka vastaa myös kaupunginmuseon kulttuurihistoriallisia linjauksia.

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä.

Nimistötoimikunta totesi käsitelleensä Lenin-aiheisia nimiä ja nimiehdotuksia useaan otteeseen 1969 alkaen. Tuolloin tehdyn ensimmäisen valtuustoaloitteen lopputuloksena kaupunginhallitus päätti 20.4.1970 nimetä aiemmin nimeämättömän Alppiharjussa sijaitsevan puistoalueen Leninipuistoksi. Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Nimistötoimikunta toteaa lausunnossaan, että Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistösuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeänsä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käänteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa.

16.05.2018

Ärende/9

Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puoltanut aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta pitää nimistötoimikunnan perusteluita asianmukaisina myös kulttuurihistoriallisista näkökulmista ja yhtyy sen kantaan.

Käsittely

16.01.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Pöydällepanoehdotus:

Arja Karhuvaara: Asia jätetään pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Arja Karhuvaaran pöydällepanoehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Vastaehdotus:

Otto Meri: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Kannattaja: Mika Ebeling

Vastaehdotus:

Mari Holopainen: Lisätään lausuntoon:

Helsingissä vähemmistö kaduista ja puistoista on nimetty naisten mukaan. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala pitää tärkeänä, että kaupungin nimistössä huomioidaan tämä ja korjataan naisvaikuttajien mukaan nimettyjen katujen ja puistojen aliedustusta myös mahdollisten uudelleen nimeämisten yhteydessä

Kannattaja: Silja Borgarsdottir Sandelin

Lautakunta hyväksyi Mari Holopaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

EI-ehdotus: Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta on aloitteen tekijöiden kanssa yhtä mieltä Leninipuiston nimeämisestä uudelleen. Suomessa ja Helsingissä on vaikuttanut monia sellaisia merkkihenkilöitä, joiden

16.05.2018

Ärende/9

mukaan ei ole vielä nimetty alueita. Vasta sen jälkeen kun kaikille heille on saatu kaupungista nimikkoalue tai -paikka, on syytä harkita jonkin alueen nimeämistä Vladimir Iljitsh Leninin mukaan.

Jaa-äännet: 5

Elisa Gebhard, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Nasima Razmyar, Laura Varjokari

Ei-äännet: 5

Silja Borgarsdottir Sandelin, Mika Ebeling, Heimo Laaksonen, Otto Meri, Terhi Peltokorpi

Tyhjä: 2

Mari Holopainen, Arja Karhuvaara

Poissa: 1

Johanna Sydänmaa

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta päätti hylätä Otto Meren vastaehdotuksen äänin 5-5. Äänten mennessä tasan puheenjohtajan ääni ratkaisi.

Esittelijä

kulttuurijohtaja
Tuula Haavisto

Lisätiedot

Tuula Haavisto, kulttuurijohtaja, puhelin: 310 85500
tuula.haavisto(a)hel.fi

Nimistötoimikunta 15.11.2017 § 38

HEL 2017-011116 T 00 00 03

Nimistötoimikunta käsitteli valtuutettu Sampo Terhon ja yhden muun alikirjoittaneen aloitetta (11.10.2017), jossa esitetään Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Nimistötoimikunta toteaa, että se on 1.4.1970 käsitellyt Leninipuiston nimeämistä 12.11.1969 tehdyn valtuustoaloitteen pohjalta. Mirjam Tuominen ja 14 muuta kaupunginvaltuutettua esittivät tuolloin kadun nimeämistä V. I. Leninin (1870–1924) mukaan, jonka syntymästä oli tulossa kuluneeksi 100 vuotta huhtikuussa 1970.

Nimistötoimikunta käsitteli Mirjam Tuomisen valtuustoaloitetta ensimmäisen kerran 11.12.1969, jolloin se päättyi ehdottamaan valtuustoaloit-

teessa esitetyn kadunnimen sijasta Lenininaukion nimeämistä silloisen Neuvostoliiton suurlähetystön läheisyyteen Ullanlinnaan, jos jokin paikka katsottiin tarpeelliseksi nimetä. Nimettäväksi paikaksi valikoitui lopulta keväällä 1970 aiemmin nimeämätön puisto Alppiharjun kaupunginosassa Alppilan osa-alueella. Kaupunginhallitus teki päätöksen Leninipuiston nimeämisestä 20.4.1970. Nimetty puisto oli aikaisemmin ollut virallisesti nimeämätön kallioalue, mutta siitä oli käytetty mm. epävirallisia nimityksiä Vesilinnan kallio(t) tai Vesilinnan kaltsi (Paunonen, Heikki 2010: Stadin mestat I, Edico Oy, Helsinki.). Alueelle oli laadittu puistosuunnitelma 1960-luvun alussa. Puiston asemakaava tuli voimaan vuonna 1974. Tällä hetkellä voimassa oleva asemakaava on vuodelta 1997. Puiston nimi ei ole osoitekäytössä.

Nimistötoimikunta toteaa, että Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan periaatteen mukaan vakiintuneita ja paikallishistoriallisesti merkittäviä paikannimiä ei tule muuttaa, ellei muuttamiseen ole pakottavaa, esimerkiksi pelastusturvallisuuteen liittyvää tarvetta. Yli 40 vuotta käytössä ollut Leninipuiston nimi on paikallishistoriallisesti merkittävä, laajalti tunnettu ja kiinteä osa helsinkiläistä nimimaisemaa. Henkilöllä on elämänsä aikana ollut side Helsinkiin. Hän on myös asunut useassa osoitteessa eri puolilla kaupunkia.

Nimistötoimikunta toteaa edelleen, että kaupungin nimistösuunnittelussa keskeisenä ohjenuorana on pidetty nimistön pysyvyyttä ja historiallista syvyyttä. Paikannimien sisällöt, merkitykset ja tulkinnat muuttuvat aikojen saatossa. Nimet kuvastavat kuitenkin erityisesti antamishetkeensä ja ovat arvokkaita muistumia kaupungin historian erilaisista vaiheista ja käännteistä.

Nimistötoimikunta jatkaa, että Leninipuiston nimeä on virallisesti ehdotettu muutettavaksi viimeksi vuonna 1991. Kaupunginvaltuusto päätti 18.3.1992 hyväksyä Linnanmäen alueen asemakaavan muutoksen, ja samalla se hyväksyi kaupunginhallituksen esityksen, että Leninipuiston nimeä ei muuteta. Leninipuiston nimen säilyttämisen puolesta oli jätetty adressi. Myöskään nimistötoimikunta ei kokouksessaan 4.11.1991 puoltanut nimenmuutosehdotusta.

Nimistötoimikunta toteaa, että presidentti P. E. Svinhufvudin (1861–1944) mukaan on nimetty Kulosaaressa peräti neljä kohdetta: Svinhufvudinkuja–Svinhufvudsgränden (1959), Svinhufvudintie–Svinhufvudsvägen (1959), Ukko-Pekan polku–Ukko-Pekkas stig (1973) ja Ukko-Pekan porras–Ukko-Pekkas trappstig (1973). Kulosaareen on esitetty myös nimeä Ukko-Pekan puisto–Ukko-Pekkas park vuonna 1995, ja tämä nimi saattaa toteutua jossakin tulevassa asemakaavan muutoksessa. Helsingin kaupungin nimistösuunnittelussa noudatettavan peri-

16.05.2018

aatteen mukaan samanalkuisten nimien tulisi sijaita toistensa välittömässä läheisyydessä, mistä johtuen Ukko-Pekan puiston nimeäminen muualle kuin Kulosaareen ei ole mahdollista.

Nimistötoimikunta ei puolla aloitteessa esitettyä Leninipuiston nimen muuttamista Ukko-Pekan puistoksi.

Lisätiedot

Johanna Lehtonen, nimistösuunnittelija, puhelin: 310 37386
johanna.lehtonen(a)hel.fi